

D ů v o d y :

Dovolací rekurentka sama v dovolacím rekursu uvádí, že její z a j i š-
ť o v a c í exekuce směřovala proti povinnému jako majiteli biografu a že
nebylo nic jiného navrženo, než »zabavení jeho živnosti, nikterak licence,
t. j. provozu biografu A.« Dovolací rekurentka tudíž sama přiznává, že
nemínila navrhnouti zabavení kinematografického podniku (podniku pro-
vozování veřejných představení pomocí kinematografu), jehož majitelem
může být jen ten, komu bylo uděleno oprávnění k provozu podle § 1 min.
nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. Ale při nejmenším nebylo
jasno již z exekučního návrhu, zda návrhem má být postiženo právo po-
vinného jako majitele podniku a licence, či jeho právo jako pouhého zá-
stupce majitele. Není potřebí zabývat se tím, zda oprávnění zástupcovo
z případné smlouvy služební nebo z jiné smlouvy o zastoupení s ma-
jitelem biografu jest přenosné a zda by mohlo být předmětem exekuce,
neboť návrh exekuční nemá údaje předepsané v § 54 čís. 3. ex. ř. Tento
§ předpisuje, by návrh označoval kromě exekučních prostředků ony části
majetku, na něž má být vedena exekuce, dále místo, kde části ty jsou,
a konečně co podle povahy případu jest důležité pro nařízení, jež soud
povolující nebo exekuční má vydati pro vedení exekuce. Při vedení exe-
kuce na výnos kinematografického podniku zabavením a vnucenou sprá-
vou jest potřebí uvést v návrhu, zda podnik patří povinnému jako licen-
ciátu, či zda povinný jest jen zástupcem, což bývá velmi častým zjevem.
Toho jest potřebí proto, že exekuční soud musí přesně vědět, zda před-
mětem jest sám podnik licenciáta, či jen nárok jeho zástupce, a jaké
právo tohoto zástupce má být exekucí postiženo. Soud exekuci povolující
potřebuje tyto údaje proto, by mohl posoudit nejen zabavitelnost práva,
nýbrž i také vhodnost navržených exekučních prostředků. Při nejasnosti
návrhu, jako jest v souzeném případě, kde bylo navrženo »zabavení
živnosti, t. j. provozu biografu« vzniká pochybnost, jaké oprávnění po-
vinného má být exekucí postiženo, jak si bude exekuční soud musiti po-
čínati a co bude předmětem zabavení a vnucené správy, zda sám podnik
s licenci, či práva zástupcova a jaká. Slovo »živnost« použité v návrhu
a slovo, které mělo ono slovo vysvětliti dodatkem »t. j. provoz«, jež však
spíše význam slova zatemnilo a znejasnilo, vzbuzují právě pochybnost,
zda se míní oprávnění majitele licence, či oprávnění jeho zástupce. Vy-
světlení tu nepodává ani to, že stěžovatelka označila povinného jako
»majitele biografu« protože tímto označením se může míniti obojí a sama
stěžovatelka mu rozumí tak, že jde o oprávnění zástupcovo, ale navrhuje
přesto vnucenou správu provozu biografu a zdá se tím naznačovati
exekuci, již má na mysli § 9 ministerského nařízení ze dne 18. září 1912
čís. 191 ř. zák. proti majiteli licence, ježto sama blíže neuvádí, jaká
práva má povinný jako zástupce a jaká tedy vlastně práva chce exekucí
postižnouti. Proto rekursní soud právem zamítl exekuční návrh jako ne-
dostatečný podle § 54 čís. 3 ex. ř.

Čís. 11275.

Pojišťovací smlouva.

Projev pojistitele o jednostranném odstupu od smlouvy, an pojistník
byl v prodlení s placením první premie, stává se účinným teprve, až

došel druhé straně. Do té doby musí pojistitel přijmouti dodatečné placení první premie, jinak by se octl v prodlení s přijetím placení.

Nezáleží na tom, kdy byl peněžní dopis s premií poštou odeslán, nýbrž na tom, zda opožděná nabídka placení došla pojistitele dříve, než došel pojištěnce projev pojistitele o odstupu od smlouvy.

(Rozh. ze dne 18. prosince 1931, Rv I 1519/30.)

Žalobce Vilém G. uzavřel se žalovanou pojišťovnou životní pojištění. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by bylo uznáno právem, že pojišťovací smlouva na životní pojištění jest po právu. Ve sporu šlo o to, zda byla pojišťovací premie žalobcem zaplacená včas a správně. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Jde jen o to, zda pojišťovací premie byla žalobcem včas a správně zaplacená. Stanovit § 5 odst. 2 pojišťovacích podmínek, že je-li pojistník s placením premie prvního roku v prodlení může pojišťovna, pokud se placení nestalo, pojišťovací smlouvu bez výpovědi zrušiti. Jest zjištěno, že premie za první rok byla splatná 15. dubna 1927 a 15. ledna 1928, že však žalující tyto premie včas nezaplatil a proto F., předpokládaje souhlas žalované strany, dodatečně povolil žalujícímu dvě lhůty, k 21. dubna 1928 částku 8.161 Kč a druhou ke dni 15. květnu 1928 částku 7.661 Kč. Tato druhá lhůta nebyla včas zaplacená žalobcem ani dne 15. května 1928, ani dne 18. května 1928 kteréžto prodloužení F. byl žalobci povolil. Teprve dne 25. května 1928 zaplatil premii dne 15. května splatnou bratr žalobce Jindřich G.. To však nelze pokládati za včasné placení, neboť podle § 23—26 zák. ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. zák. může přijati pojišťovna placení jen od pojištěnce, zástavního věřitele aneb od osoby neodvolatelně obmyšlené. Ani jedna z těchto osob neplatila, peníze zaslal žalobcův bratr Jindřich G. Když tento dne 25. května 1928 zaslal částku 8.911 Kč, právem žalovaná strana vrátila ji zpět a stornovala pojišťovací smlouvu se žalobcem pro žalobcovo prodlení nastalé dnem 15. května 1928 pokud se týče 18. května 1928. Tvzení žalobce, že prý vlastně premii zaplatil za pojištěnce sám F., ježto byl na svém kontě zatížen nějakou částkou, jest nerozhodné proto, že takové zatížení na kontě není ještě placením se strany pojištěnce Viléma G-a. Okolnost, že prý se ztratila obálka dopisu ze dne 25. května 1928, nepadá na váhu, ano prodlení žalobce nastalo již dne 15. května 1928, pokud se týče nejpozději dne 18. května 1928 vždy před odesláním dopisu ze dne 25. května 1928. Odvolávání se na § 29 zákona ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. zák. jest neodůvodněné, poněvadž toto ustanovení dosud nenabylo platnosti (§ 1 vl. nař. 9/12 1919 čís. 652 sb. z. a n.), čímž padají vývody odvolatelů, že měla býti při zrušení smlouvy dána jednoměsíční výpověď. Návoru odvolatelů, že placení dne 25. května 1928 bylo včas provedeno, nelze přisvědčiti, uváží-li se, že nemůže býti ponecháno libovůli pojištěnce, by platil, kdy chce a bez ohledu na stanovenou lhůtu platební, která jest dána jen za tím účelem, by pojišťovna měla direktivu pro použití § 5 pojišťovacích podmínek. Žalobce dne 15. května 1928 pokud se týče dne 18. května 1928 nezaplatil, tím se octl v prodlení a nebyla proto pojišťovna povinna po 18. květnu 1928

k přijetí placení, naopak byla oprávněna stornovati pojišťovací smlouvu, jakž se stalo dne 25. května 1928. Prvý soud, uznáv, že právem stornovala žalovaná smlouvu pojišťovací, zamítнув důsledkem toho žalobu učinil tak právem.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání jest opodstatněno pokud vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), neboť rozepři nelze řádně posouditi, pokud nebyly zjištěny též tyto okolnosti: Nižší soudy se vůbec nezabývaly zjištěním, zda peněžním dopisem daným na poštu 25. května 1928 o 12. hodině a podepsaným »Für Wilhelm G., — Heinrich G.« a na obálce »J. G. Weinhandlung Karlsbad«, platil Jindřich G. za sebe a na svůj účet jako třetí osoba, či jménem a v zastoupení Viléma G-a, neboť první soud učinil zjištění jen o ústním pokusu Jindřicha G-a zaplatiti premii v kanceláři F-a a odvolací soud zjištění to prostě převzal. Platil-li Jindřich G. peněžním dopisem jako třetí osoba, nebyla pojišťovna vůbec povinna placení přijmouti, poněvadž Jindřich G. nepatří k osobám vytčeným v § 26 (1), pojišťovacího zákona ze dne 23. prosince 1917 č. 501 ř. zák. Platil-li však jménem a v zastoupení pojistníka, měla by se věc jinak. Zjištěno jest, že žalující straně byla prodloužena platební lhůta do 18. května 1928, a že jde o první počáteční placení premie. Jest nesporno, že se placení peněžním dopisem 25. května 1928 podaným na poštu o 12. hodině stalo po projití prodloužené platební lhůty, tedy opožděně. Tím však není spor vyřízen, neboť těžištěm sporu jest, zda a do které doby jest pojistitel povinen přijmouti dodatečně opožděné placení od osoby k placení povinné nebo podle § 26 odstavec (1) pojišť. zákona oprávněné. Ku přijetí byla žalovaná pojišťovna povinna, dokud její projev o jednostranném odstupu od smlouvy podle § 5 odstavec 2, pojišťovacích podmínek, jenž se kryje s neúčinným dosud ustanovením § 28 odstavec (1) pojišť. zák., nedošel druhé strany, neboť jde o projev dochůdný podle § 13 odstavec 2., pojišťovacích podmínek (§ 167 čís. 5), jenž se stává účinný teprve až došel druhé straně. Do té doby musí pojistitel dodatečné placení přijmouti, jinak by se ocitl v prodlení s přijetím. Nezáleží proto na tom, kdy peněžní dopis byl poštou odeslán, nýbrž zda opožděná nabídka placení došla pojistitelky dříve, než došel pojištěnce její projev o odstupu od smlouvy. Jest zjištěno, že písemný projev o odstupu od smlouvy byl podán dne 25. května 1928 o 18. hodině na poštu, tedv později, než byl na poštu odevzdán dopis peněžní. nebylo však zjištěno, kdy došel peněžní dopis žalované pojišťovně a kdy došel na žalobce dopis žalované pojišťovny o odstupu od smlouvy, kteréžto okolnosti jsou pro řešení sporu rozhodné.

Čís. 11276.

Společnost podle §§ 1175 a násl. obč. zák.

Placení úroků z nadhodnoty hypoteky, váznoucí na společné nemovitosti, podle nálezu říšsko-německého soudu o zhodnocení, jest společ-